

PETYCJA

Proszę o doprowadzenie do zgodnego z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (dalej jako: Ustawa), interpretowania przez NFZ pojęcia *świadczenie zdrowotne* w kontekście obowiązku sprawozdawczego nakładanego na świadczeniodawców. Wprowadzenie zmian w tym zakresie umożliwi uzyskiwanie przez pacjentów rzetelnych i prawdziwych informacji nt. miejsc, w których otrzymają najszybciej pomoc medyczną; pozwoli władzy wykonawczej unikać nieuzasadnionej krytyki dotyczącej stanu systemu ochrony zdrowia oraz potencjalnie odciąży placówki medyczne w zakresie udzielania informacji nt. dostępności świadczeń.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 23 Ustawy, świadczeniodawcy zobowiązani są do raportowania do NFZ informacji nt. długości kolejek do udzielenia świadczeń zdrowotnych. Są to informacje, które udostępniane są na stronach internetowych NFZ i pozwalają pacjentom odnalezienie placówek, w których mogą uzyskać pomoc medyczną najszybciej.

Pojęcie "świadczenie zdrowotne" jest zdefiniowane w Ustawie, to: *"działanie służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działanie medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich udzielania"*. Pomimo tego, NFZ narzuca realizację sprawozdawczości opierając się na zupełnie innym rozumieniu czym jest świadczenie zdrowotne. Te rozumowanie opiera się na tym, że świadczeniodawcy zobowiązani są do sprawozdawania terminów do swoich komórek organizacyjnych (np. poradni, pracowni, oddziałów). Tj. raporty zawierają informacje o kolejkach do miejsc, a nie na "działania".

W wielu przypadkach powyższe (błędne) interpretowanie przez NFZ, czym jest świadczenie zdrowotne, nie ma większego znaczenia. Jednak istnieją świadczeniodawcy, u których w danej komórce organizacyjnej mogą być udzielane różne świadczenia zdrowotne. W takich przypadkach sprawozdawczość nie ma większego sensu (tj. nie niesie żadnej wartości informacyjnej dla pacjentów, ani nie pozwala decydom ocenić rzeczywistych potrzeb zdrowotnych Polaków).

Przykładowo we wrześniu 2023 r. Fundacja GrowSPACE na podstawie danych publikowanych w portalu [SwiatPrzychodni.pl](https://swiatprzychodni.pl) alarmowała, że w Będzinie na konsultację psychiatry dziecięcego czeka się 1445 dni (bo za tyle dni był pierwszy wolny termin do poradni zdrowia psychicznego raportowany do NFZ). Zgodnie z tłumaczeniami przedmiotowego świadczeniodawcy, rzeczywistość wyglądała inaczej. Tj. na konsultację

psychiatryczną czeka się “tylko” półtora roku, natomiast wskazany czas oczekiwania dotyczy świadczenia “program terapeutyczno rehabilitacyjny”. Świadczeniodawca wykonywał swoje obowiązki prawidłowo (tj. zgodnie z wizją NFZ - raportował czas oczekiwania do poradni zdrowia psychicznego). Pomimo tego opinia publiczna i potencjalni pacjenci byli wprowadzeni w błąd.

NFZ jest świadomy istnienia wskazanego problemu. Np. Pomorski Oddział Wojewódzki NFZ ma na tę sytuację przygotowany opis procedury¹, której powinien przestrzegać świadczeniodawca. Na stronie internetowej OW pada pytanie: “*Jak powinien być określony pierwszy wolny termin udzielenia świadczenia w przypadku zdrowia psychicznego, w sytuacji gdy w poradni udzielane są świadczenia przez lekarza psychiatrę, psychologa i psychoterapeutę, do których jest różny czas oczekiwania?*”

Oddział udziela następującej odpowiedzi:

Pierwszy wolny termin udzielenia świadczenia powinien być określony do komórki organizacyjnej, a nie na poszczególne świadczenia² w tej poradni (porada psychologa, psychiatry czy psychoterapeuty). Podawany pierwszy wolny termin do poradni zdrowia psychicznego powinien być możliwy do zaproponowania zarówno dla pacjenta, który zgłosił się do lekarza psychiatry, psychologa czy psychoterapeuty, na który kolejka jest dłuższa, jak i na który czas oczekiwania jest krótszy, tj. informacja o pierwszym wolnym terminie udzielenia świadczenia powinna odnosić się do wszystkich świadczeń realizowanych w danej komórce organizacyjnej. Świadczeniodawca powinien przekazywać pierwszy wolny termin do komórki organizacyjnej, który jest tożsamy z pierwszym wolnym terminem na świadczenia udzielane przez specjalistę, do którego na wizytę trzeba czekać najdłużej.

Zgodnie z Ustawą, tak raportowane informacje są publikowane na stronach internetowych Funduszu. Prawdopodobnym sensem takiej publikacji jest ułatwienie pacjentom odnalezienie placówek, w których otrzymają pomoc najszybciej. Jednak przy obecnym interpretowaniu przez Fundusz prawa, publikowane informacje wprowadzają pacjentów w błąd.

Powyższy problem może dotyczyć innych świadczeń (np. do pracowni fizjoterapii można zostać skierowanym ze skierowaniem na zabiegi lub na konsultację fizjoterapeuty; w komórkach bywają inne terminy dla dzieci, inne dla dorosłych). Dlatego uważam, że obecny sposób narzucania sprawozdawczości wymaga głębszej analizy. Bo jak widać są przypadki, w których służy on wyłącznie do narzucania świadczeniodawcom nikomu niepotrzebnych zadań administracyjnych.

¹ <https://nfz-gdansk.pl/dla-swiadczeniodawcy/komunikaty-kolejki-oczekujacych/pytania-i-odpowiedzi,5028>

² To wprost przeczy zapisom art. 23 ust. 4 Ustawy, które mówią “Świadczeniodawca, [...] przekazuje [...] Funduszowi informację o pierwszym wolnym terminie udzielenia świadczenia”.

Zwracam uwagę, że rozwiązanie opisanego problemu zdaje się nie wymagać wprowadzania w życie nowych przepisów. Bo te już istnieją, ale nie są respektowane (lub raczej - są interpretowane w nieracjonalny sposób). Jednocześnie zaznaczam, że również od strony technicznej (tj. oprogramowania) wprowadzenie zmian nie wydaje się być znacznym wyzwaniem. Bo już teraz, w niektórych przypadkach NFZ narzuca sprawozdawanie terminów konkretnych "działań" medycznych (np. kolonoskopia³, różnego typu operacje), a nie miejsc.

W związku z powyższym wnoszę o rozwiązanie wskazanego na wstępie problemu.

³ Aczkolwiek tu pacjent staje przed rozwikłaniem zagadki, czy raportowany termin dotyczy badania w znieczuleniu, czy nie. Znow więc, musi się bezpośrednio kontaktować z placówką, żeby dowiedzieć się kiedy może uzyskać pomoc.